

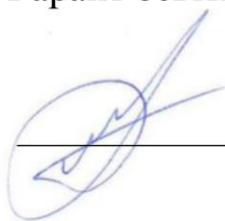
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Факультет економіки і підприємництва

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Микола КОРОТЄСВ

«08» серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)_____

Галузь знань: 23 Соціальна робота_____

Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення_____

Освітньо-професійна програма: Соціальне забезпечення_____

Факультет: економіки і підприємництва_____

Умань – 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення». Умань: УНУС, 2024. 25 с.

Розробник: к.е.н., професор Бурляй Олександр Леонідович

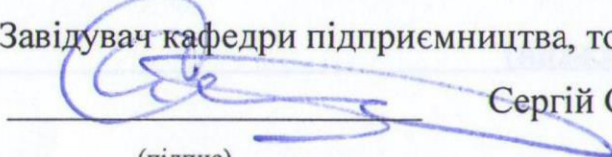

(Бурляй О.Л.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Протокол від « 07 » серпня 2024 року №1.

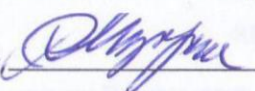
Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(підпис) Сергій СОКОЛЮК

« 07 » серпня 2024 року № 1.

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «08» серпня 2024 року № 1

Голова Руслан МУДРАК
«08» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 23 Соціальна робота	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Соціальне забезпечення»	Лекції	
		40 год.	8
		Практичні	
		38 год.	4
		Самостійна робота	
		42 год.	108
	Вид контролю: екзамен		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» розроблена відповідно до «Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва», затвердженого Вченою радою Університету протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>).

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень соціальної сфери» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів освіти системи знань з інтерпретації теоретичних основ науки, методологічних параметрів та категоріального апарату наукових досліджень, вмінь генерування й ідентифікації наукових ідей, організаційного й інформаційного забезпечення наукових досліджень, застосування методичного інструментарію наукових досліджень, презентації результатів та оцінки ефективності науково-дослідної роботи.

Завдання дисципліни:

- розвинути у здобувачів освіти здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу і критичного мислення
- теоретична підготовка здобувачів освіти з питань розвитку сучасної науки та специфіки наукового пізнання;
- засвоєння особливостей здійснення наукових досліджень, розуміння сутності основних понять і категорій методології науки;
- сформувані навички систематизації та обробки інформації при проведенні наукових досліджень
- опанування здобувачами освіти технологіями організації науково-дослідної роботи, в тому числі вивчення логічної будови наукового дослідження;
- набуті навичок із застосування теоретичних та емпіричних методів, оформлення результатів наукових досліджень;
- сформувані вміння презентації, апробації і впровадження результатів наукових досліджень та оцінки їхньої ефективності.

Предметом навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення»: дисципліна «Основи наукових досліджень соціальної сфери» є підґрунтям для підготовки та успішного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» спеціальності 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота(табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
		ПРН 17	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні;
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
ЗК 9	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
		ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;

ЗК 10	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення
		ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;
		ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення
		ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;
ЗК 17	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності	ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Основи наукових досліджень соціальної сфери», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Основи наукових досліджень соціальної сфери»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Критичне осмислення проблем реалізації соціально-економічної підтримки населення та на межі предметних галузей	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
2	Уміння/навички:		
2.1	Проведення дослідницької та інноваційної діяльності спрямованої на підвищення ефективності реалізації соціально-економічної підтримки населення	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення

2.2	Розв'язання складних соціально-економічних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог	і ситуацій, само-навчання через Moodle	ня презентацій, контрольна (модульна) робота
3	Комунікація:		
3.1	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень що їх обґрунтовують, до фахівців і нефакхівців щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, вирішення конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує здійснення аналізу та прогнозування ефективності реалізації соціально-економічної підтримки населення	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, вирішення конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота
4.2	Прийняття управлінських рішень у вирішенні питань соціально-економічної допомоги мало захищеним категоріям населення та здійснення відповідної корекції в межах напряму діяльності.	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, вирішення конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття,	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання

		дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 17	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні;	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКА – СУЧАСНА ПРОДУКТИВНА СИЛА РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Тема 1. Предмет і завдання курсу „Основи наукових досліджень соціальної сфери”

Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності.

Знання як основа науки і наукової діяльності. Основні закономірності і проблеми розвитку науки.

Предмет, мета і завдання курсу „Основи наукових досліджень соціальної сфери”.

Організація наукової діяльності в Україні. Наукові установи країни, їх завдання та функції.

Тема 2. Наукове дослідження як форма наукового пізнання

Поняття наукового дослідження. Необхідність проведення наукових досліджень. Вимоги до наукового дослідження.

Класифікація наукових досліджень. Види наукових досліджень: експериментальні, теоретичні, істотографічні, порівняльно - аналітичні.

Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.

Тема 3. Методологія та методи наукових досліджень

Поняття про методологію досліджень. Види та функції наукових досліджень. Метод та прийом в науковому дослідженні. Методика та техніка наукових досліджень.

Теорія пізнання. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Інструменти теоретичного та емпіричного дослідження. Класифікація методів дослідження: загально-теоретичні, емпіричні, спеціальні.

Загальнонаукові теоретичні методи дослідження. Емпіричний, елементарно-теоретичний, структурно-генетичний аналіз та синтез. Дедукція. Індукція. Аналогія. Історичний метод теоретичних досліджень.

Загальна характеристика емпіричних методів дослідження. Спостереження й експеримент. Порівняння і вимірювання. Опитування. Моделювання. Формалізація та аксіоматизація. Математичні методи та методи статистичної обробки даних.

Параметричні моделі експериментальних досліджень.

Тема 4. Методи соціальних досліджень

Суть методології соціального дослідження. Типи соціологічних досліджень в якісній парадигмі. Кількісні та якісні методи збору інформації.

Метод аналізу документів та його різновиди. Особливості застосування методів спостереження та експерименту; тестових та соціометричних методик. Суть та характерні особливості методу анкетування. Основні правила та вимоги до конструювання анкет. Суть та особливості методу інтерв'ю. Основні вимоги до особи інтерв'юера. Експертне опитування та його особливості. Суть та особливості вибіркового методу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тема 5. Організація і технологія проведення наукового дослідження у галузі соціального забезпечення

Структура наукового дослідження. Вибір теми дослідження, його мети, завдання. Обґрунтування актуальності, цінності та новизни наукових розробок. Обґрунтування вибраної теми і об'єкта дослідження. Роль наукового керівника у виборі теми наукового дос-

лідження.

Розробка плану науково-дослідної роботи. Структура плану і загальна характеристика його складових частин. Складання робочої методики наукового дослідження і основні вимоги до неї.

Розроблення концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби та ін.). Визначення теоретичного і практичного стану проблеми. Розроблення та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, покладених в основу дослідження.

Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Поняття про наукову інформацію та її роль в проведенні наукових досліджень.

Джерела інформації та їх використання в науковій роботі. Способи пошуку інформації. Використання законодавчих актів, постанов уряду та указів Президента. Спеціальна та нормативно-довідкова література. Статистичні щорічники. Періодична література. Інтернет.

Оформлення витягів з літературних джерел. Комплектування літератури. Кодування інформації.

Методика роботи з літературними джерелами.

Збір та обробка цифрових матеріалів, вимоги до них та перевірка. Нагромадження матеріалів у процесі статистичних спостережень, при вивченні досвіду передових підприємств та при проведенні спеціальних досліджень. Попередні розрахунки – одна з форм нагромадження матеріалів в процесі досліджень. Аналіз нагромаджених матеріалів.

Topic 6. Academic integrity and the culture of scientific research

Integrity in the modern civilised world. The essence of academic integrity. Fundamental values of academic integrity: honesty, trust, justice, respect, responsibility, courage.

Academic culture and integrity as social capital of a modern university. Academic integrity in research. Principles and approaches to ensuring academic integrity in Ukrainian higher education.

Varieties of academic dishonesty: data fabrication, data falsification, bribery in the academic sphere, academic sabotage, professorial dishonesty, academic fraud, plagiarism. Effective methods of combating plagiarism: an overview of international experience. Programmes for checking scientific publications for plagiarism. Legal aspects of combating academic dishonesty. Procedure for reviewing cases of violation of academic integrity standards (practices of world universities).

Тема 7. Науково-дослідна робота здобувачів освіти. Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти

Науково-дослідна робота здобувачів у закладі вищої освіти. Основні завдання, напрями та форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.

Курсова робота. Загальна характеристика роботи та її виконання. Встановлення строків виконання наукової роботи в цілому і за розділами. Етапи наукового дослідження, оформлення та захист курсової роботи.

Кваліфікаційна робота бакалавра як наукове дослідження. Зміст і структура вступу, теоретичної частини, головних розділів, висновків і пропозицій. Вимоги до написання спеціальних термінів, цифрових матеріалів, математичних формул. Оформлення таблиць, схем, рисунків, списку використаної літератури. Посилання на першоджерела використаних даних.

Написання висновків, пропозицій за результатами науково-дослідної роботи, їх об'єктивність і обґрунтованість. Спеціальне і літературне редагування наукової роботи і її оформлення.

Тема 8. Апробація, впровадження та оцінка ефективності результатів науко-

вого дослідження

Обробка результатів дослідження та їх оформлення.

Форми відображення результатів наукового дослідження. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова монографія, наукова стаття, тези. Методика підготовки та оформлення публікацій.

Форми звітності при науковому дослідженні.

Оцінка ефективності наукових досліджень. Економічна, науково-технічна та соціальна ефективність наукових досліджень.

Впровадження у виробництво результатів наукових досліджень.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ” ЗА МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

Модуль		Кількість годин									
№	Назва	Денна форма						Заочна форма			
		Разом	в тому числі				Разом	в тому числі			
			л	п	і	с		л	п		с
Змістовий модуль 1. Наука – сучасна продуктивна сила розвитку суспільства											
1.	Тема 1. Предмет і метод курсу «Основи наукових досліджень соціальної сфери»	13	4	4		5	13	1			12
2.	Тема 2. Наукове дослідження як форма наукового пізнання	15	6	4		5	15	1			14
3.	Тема 3. Методологія та методи наукових досліджень.	15	6	4		5	15	1	1		13
4.	Тема 4. Методи соціальних досліджень	15	4	6		5	15	1	1		13
Разом за змістовим модулем 1		58	20	18		20	58	4	2		52
Змістовий модуль 2. Організація наукових досліджень у сфері соціального забезпечення											
5.	Тема 5. Організація і технологія проведення наукового дослідження у галузі соціального забезпечення	17	6	6		5	17	1	1		15
6.	Topic 6. Academic integrity and the culture of scientific research*	13	4	4		5	13	1			12
7.	Тема 7. Науково-дослідна робота здобувачів освіти. Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти	18	6	6		6	18	1	1		16
8.	Тема 8. Апробація, впровадження та оцінка ефективності результатів наукового дослідження	14	4	4		6	14	1			13
Разом за змістовим модулем 2		62	20	20		22	62	4	2		56
Усього годин		120	40	38		42	120	8	4		108
Форма підсумкового контролю - залік											

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Наука – сучасна продуктивна сила розвитку суспільства			
1	Предмет і метод курсу «Основи наукових досліджень соціальної сфери»	4	
2	Наукове дослідження як форма наукового пізнання	4	1
3	Методологія та методи наукових досліджень.	4	1
4	Тема 4. Методи соціальних досліджень	6	
Разом за змістовим модулем 1		18	2
Змістовий модуль 2. Організація наукових досліджень у сфері соціального забезпечення			
5	Організація і технологія проведення наукового дослідження соціальної сфери у галузі соціального забезпечення	6	1
6	Academic integrity and the culture of scientific research	4	
7	Науково-дослідна робота здобувачів освіти. Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти	6	1
8	Апробація, впровадження та оцінка ефективності результатів наукового дослідження	2	
Разом за змістовим модулем 2		20	2
	Всього	38	4

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п\п	Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Наука – сучасна продуктивна сила розвитку суспільства			
1	Предмет і метод курсу «Основи наукових досліджень соціальної сфери» Знання як основа науки і наукової діяльності. Основні закономірності і проблеми розвитку науки. Організація наукової діяльності в Україні. Наукові установи країни, їх завдання та функції.	5	12
2	Наукове дослідження як форма наукового пізнання Необхідність проведення наукових досліджень. Вимоги до наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень. Види наукових досліджень: експериментальні, теоретичні, історико-аналітичні, порівняльно - аналітичні.	5	14
3	Методологія та методи наукових досліджень. Теорія пізнання. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Інструменти теоретичного та емпіричного дослідження. Класифікація методів дослідження: загально-теоретичні, емпіричні, спеціальні.	5	13
4	Методи соціальних досліджень Особливості застосування методів спостереження та експерименту; тестових та соціометричних методик. Основні правила та вимоги до конструювання анкет. Основні вимоги до особи інтерв'юера.	5	13
Разом за змістовим модулем 1		20	52
Змістовий модуль 2. Організація наукових досліджень соціальної сфери			
5	Організація і технологія проведення наукового дослідження соціальної сфери Роль наукового керівника у виборі теми наукового дослідження. Визначення теоретичного і практичного стану проблеми. Розроблення головних ідей, концептуальних положень, покладених в основу дослідження. Збір та обробка цифрових матеріалів, вимоги до них та перевірка. Нагромадження матеріалів у процесі статистичних спостережень, при вивченні досвіду передових підприємств та при проведенні спеціальних досліджень. Попередні розрахунки - одна з форм нагромадження матеріалів в процесі досліджень. Аналіз нагромаджених матеріалів.	5	15
6	Academic integrity and the culture of scientific research Effective methods of combating plagiarism: an overview of international experience. Programmes for checking scientific publications for plagiarism. Legal aspects of combating academic dishonesty. Procedure	5	12

	for reviewing cases of violation of academic integrity standards (practices of world universities).		
7	Науково-дослідна робота здобувачів освіти. Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти Науково-дослідна робота здобувачів у закладі вищої освіти. Основні завдання, напрями та форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. . Спеціальне і літературне редагування наукової роботи і її оформлення.	6	16
8	Апробація, впровадження та оцінка ефективності результатів наукового дослідження Форми звітності при науковому дослідженні. Оцінка ефективності наукових досліджень. Економічна, науково-технічна та соціальна ефективність наукових досліджень. Впровадження у виробництво результатів наукових досліджень.	6	13
Разом за змістовим модулем 2		22	56
	Всього	42	108

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Теоретичні та практичні положення дисципліни вивчаються здобувачами освіти в процесі роботи над лекційним курсом, участі у практичних заняттях, при виконанні індивідуальних завдань (здобувачами освіти дистанційної форми навчання), самостійній роботі, яка полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: лекції-бесіди, робота в мікрогрупах, семінари-дискусії, аудіовізуальний метод, метод «дерева рішень», презентації. Лекції-бесіди – при читанні лекції здобувачам освіти даються питання для самостійного розміркування, що дає змогу зосередити увагу на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Окрім питань здобувачів освіти, вона допускає викладення ними своєї точки зору з того чи іншого питання. Робота в мікрогрупах використовується з метою є розв'язання дилем, що потребують колективного обговорення. Застосування аудіовізуального методу передбачає використання можливостей Інтернет, теле-, відео-, фото-, аудіо- та інших матеріалів у навчальному процесі. Метод «дерева рішень» використовується з метою зважити переваги і недоліки різних варіантів дій, рішень тощо, аналізуючи та оцінюючи альтернативні варіанти розв'язання проблеми та прогножуючи наслідки кожного з них.

Самостійна робота полягає в опрацюванні матеріалів лекцій, а також у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів при підготовці до практичних і семінарських занять та модульного контролю.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з тинвикористанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Основи наукових досліджень соціальної сфери» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2375>. В разі запровадження дистанційного навчання проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів освіти з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання здобувачів освіти проводиться поточний (модульний) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь здобувачів освіти з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання самостійної роботи, яка передбачена робочою програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань;

написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі освіти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово або з використанням платформи MOODLE у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу деканату факультету.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі освіти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

У разі, коли здобувач освіти не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання здобувача освіти з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 60% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

З дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» навчальним планом передбачений підсумковий контроль у формі у формі екзамену.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

В основу рейтингового оцінювання знань закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач освіти за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» розподіляються наступним чином:

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 100, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 64 балів;
- виконання модульних завдань (2 модулі) – не більше 26 балів;
- бали за науково-дослідну роботу – не більше 10 балів.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
 2. Виконання модульних завдань.
1. При контролі систематичності та активності роботи на практичних і семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність вирішення ситуаційних завдань на практичному занятті або написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування. Система оцінювання активності роботи:
 - а) відповідь на питання практичного заняття – 1 бал.
 - б) змістовні доповнення при обговоренні питань практичного заняття – 1 бал.
 - в) бліц-опитування – 1 бал.
 - г) вирішення ситуаційних завдань або письмовий контроль – 1; 2 бали.
 2. При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули здобувачі освіти після опанування тем певного модуля. Модульний контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання письмово або з використанням платформи MOODLE. Система оцінювання виконання завдань модуля: – 1 - 13 балів.

За використання недозволених джерел і підказок здобувач освіти отримує 0 балів.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах, публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1-10 балів.

Підсумковий контроль.

З дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» навчальним планом передбачений підсумковий контроль у формі у формі екзамену.

контроль у формі у формі екзамену.

На екзамен виноситься 2 теоретичних питання та ситуативне завдання. Виконання екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. За вірну відповідь на кожне із двох теоретичних питань нараховується 10 балів. За правильне рішення ситуаційного завдання додається ще 10 балів. Тобто максимально за екзамен можна отримати 30 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти при формі контролю «залік» для денної форми навчання

з дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери»

	Поточний (модульний) контроль										Бали за науково-дослідну роботу	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
Змістові модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
Теми	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	МК 1	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	МК 2			
Кількість балів за видами робіт всього:	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	10	30	100
В т.ч.: активність на практичних заняттях	3	3	3	3		3	3	3	3				
виконання самостійної роботи	2	2	2	2		2	2	2	2				

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти при формі контролю «залік» для заочної форми навчання

з дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери»

	Поточний (модульний) контроль										Бали за науково-дослідну роботу	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
Змістові модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
Теми	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	МК 1	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	МК 2			
Кількість балів за видами робіт всього:	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	10	30	100
В т.ч.: активність на практичних заняттях		3	3			3		3					
виконання самостійної роботи	5	2	2	5		2	5	2	5				

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Рейтинговий показник	Оцінка у національній шкалі	Оцінка ЄКТС
90-100	Зараховано	A (відмінно)
82-89		B (добре)
75-81		C (добре)
67-74		D (задовільно)
60-66		E (задовільно)
35-59	Незараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням

Оцінка «зараховано» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «зараховано» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «зараховано» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незараховано» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» включає:

1. Бурляй О.Л. Методичні вказівки для виконання практичних завдань та самостійної роботи з дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 232 Соціальне забезпечення. Умань, 2024. 40 с.

2. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» для здобувачів першого (бакалавр-

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бірта Г. О. Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с
2. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. – Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. – 208 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків : Право, 2019. – 368 с.
4. Зацерковний В. І. Тішаєв І. В, Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб.– Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с Савцова О. В. Основи наукових досліджень соціальної сфери : конспект лекцій. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 104 с.
5. Каламбет С.В. Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб.– Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с.
6. Методологія і технологія наукових досліджень. Економічні науки (у схемах, визначеннях, прикладах) : навч. посіб. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2022. 56 с.
7. Основи наукових досліджень соціальної сфери у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. – Електронні текстові дані (1 файл: 0,4 Мбайт). – КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. - 58 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
9. Науково-дослідницька діяльність здобувачів освіти, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та докторантів: довідник молодого вченого / уклад.: А.В. Байлов, О.М. Литвинов, В.В. Чумак; за заг. ред. О.М. Головка. Харків : ХНУВС: ТімПаблішГруп, 2016. 363 с.
10. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. - Суми: СНАУ, 2020. - 220 с.
11. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах: методичні рекомендації / авт.-укл.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець; редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй; Київ: УБА, 2016. Електрон. вид. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). 117 с.
12. Основи наукових досліджень: організація самостійної та наукової роботи здобувача освіти: навч. посібник / [Я.Я. Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б. Рибак, Д.Д. Сердюк.] - К.: Професіонал, 2006. 199 с.
13. Протас О.Л. Методологія і технологія наукових досліджень: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Соціальна педагогіка» спеціальності 231 «Соціальна робота». Івано–Франківськ: НАІР, 2022. 279 с.
14. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. – 385 с
15. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.
16. Сурмін Ю.П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. К.: НАДУ, 2008. 184 с
17. Філіпенко А.С. Основи філософії та методології економічної теорії: навч. посіб. К.: ВПЦ«Київський університет», 2018. 271с.

18. Цибульська Е. І. Методологія економічних досліджень : практикум для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. – Харків: Вид-во НУА, 2021. – 72 с.

Допоміжна

19. Бленда Н. О., Коротєєв М. А., Соковніна Д. М., Соколюк С. Ю., Жарун О. В. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища – основа визначення стратегічного напрямку розвитку підприємницьких структур. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 99. Ч. 2 : Економічні науки. С.124-131.

20. ДСТУ 3008-95 Державний стандарт України. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення від 01.01.1996 URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN896>

21. ДСТУ 3008:2015 Національний стандарт України. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання Наказ національного органу стандартизації України ДП "УкрНДНЦ" від 22.06.2015 р. N 61 URL: https://web.archive.org/web/20170809014523/http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF

22. ДСТУ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги і правила складання»

23. Кодекс академічної доброчесності Уманського національного університету садівництва URL: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>

24. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного опису для списку використаної літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (оновлені та доповнені) / уклад. : Л. В. Карпусь, Т. І. Чорна; відп. за вип. Н.О. Прутська. . – Вінниця : ВТЕІ ДТЕУ, 2024. – 17 с.

25. Про наукову і науково-технічну діяльність (із змінами і доповненнями) : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T150848?an=1>

26. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва URL: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/D1iS>

27. Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні: Постанова КМУ від 30 квітня 2024 р. № 476 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2024-%D0%BF#Text>

28. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : Наказ МОН України від 12.01.2017 № 40 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

29. Соколюк С.Ю., Прокопчук О.Т., Чернега І.І., Тупчий О. С., Жарун О.В., Коротєєв М.А. ANALYSIS OF THE LABOR MARKET AND DIRECTIONS FOR IMPROVING THE SYSTEM OF SOCIAL PROTECTION AND SOCIAL SECURITY IN UKRAINE *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2024. Випуск 104. Частина 2. С. 202-212.

30. Соколюк С.Ю., Чернега І.І., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчий О.С. Формування інноваційного проєкту шляхом прийняття ефективних управлінських рішень. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 203-211.

31. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчий О.С. Аналіз економіко-статистичних показників розвитку підприємництва в Україні. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 69-80.

32. Уланчук В. С., Соколюк С. Ю., Жарун О. В., Коротєєв М. А., Непочатенко О. А. Економетричні підходи до прогнозування фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 99. Ч. 2 : Економічні науки. С. 163-171.
33. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О. В., Коротєєв М.А., Тупчий О. С. Аналіз проблеми безробіття в Україні в аспекті соціально-економічної безпеки. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2022. Вип. 100. Ч. 2 : Економічні науки. С. 170-178.
34. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня: методичні поради / [автор-упорядник Л.А. Пономаренко]. [3-є вид., виправлене і доповнене]. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Вид-во «Толока», 2005. 80 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавча база Верховної Ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua>
3. Національна академія наук України URL: <http://www.nas.gov.ua>
4. Освітній портал URL: <https://osvita.org.ua/>
5. Державна служба зайнятості України URL : <http://www.dcz.gov.ua>
6. Державна служба України з питань праці URL : <https://dsp.gov.ua/>
7. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України URL : <https://idss.org.ua/>
8. Міжнародна організація праці (МОП) URL : www.ilo.org.
9. Міністерство соціальної політики України URL : <https://www.msp.gov.ua/>
10. Державна наукова установа Український інститут науково-технічної експертизи та інформації URL: <http://www.uinte1.kiev.ua>
11. Державна служба статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
12. Науково-практичний журнал «Наука та інновації» НАН України URL: <https://scinn.org.ua/ua>
13. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва URL: <https://journal.udau.edu.ua/>
14. Human Development Reports URL : <https://hdr.undp.org/>

15. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень соціальної сфери» або її окремого компонента можливе за умов участі здобувача в програмі академічної мобільності (навчання в інших ЗВО) відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>); Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Mq6O>); Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/npO1>); Положення про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, платформи онлайн-курсів, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми.

Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти регламентує Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті <https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>

16. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних, раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовують в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам освіти настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регулюється Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/D1iS>) та Кодексом академічної доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>).

17. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК.

Зміни, внесені до робочої програми на 2024-2025 навчальний рік, охоплюють:

1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>).
2. Оновлення змістового наповнення тем.
3. Корегування у розподілі балів які отримують здобувачі освіти.
4. Оновлення переліку рекомендованої літератури.